

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002621

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сопіга Антон Павлович

2. Anton P. Sopiha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: музичне мистецтво

Дата захисту: 03-09-2025

Спеціальність за освітою: Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9867

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.07.45, 18.07.49, 18.07.65

Тема дисертації:

1. Ансамблеві твори з гітарою українських композиторів у парадигмі сучасних стильових тенденцій.
2. Ensemble Works with Guitar by Ukrainian Composers in the Paradigm of Modern Stylistic Trends

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню формування та розвитку гітарного мистецтва в Україні, в ході розбудови якого сформувалась когорта яскравих вітчизняних виконавців, педагогів і композиторів. Апробуючи і розвиваючи сучасні стильові тенденції, вони вивели українське гітарне мистецтво до професійних вершин та створення комплексу творів для ансамблевого музикування. Для розкриття теми дисертаційної роботи досліджено тезаурус опублікованих видань і рукописних творів нотної спадщини українських композиторів для гітари-соло та в складі інструментальних ансамблів, а також опублікованих видань музикознавчих, культурологічних, науково-методичних праць українських та зарубіжних дослідників, статей з музичних журналів, матеріалів інтерв'ювання композиторів і виконавців, концертних афіш, довідниково-словникових та енциклопедичних видань з проблематики становлення в Західній Європі та Україні ансамблевого гітарного мистецтва. Хід висвітлення обраної теми викликав зосередження концентрації уваги на дослідженні аспектів, що торкаються процесів виникнення і подальшого розвитку львівської гітарної школи як рідного осередку навчання і праці автора представленої дисертації та

усвідомлення безперечної її становлення під впливом українського, а також і світового гітарного мистецтва. Це спонукало до переміщення акцентів уваги в бік дослідження гітарного репертуару в першу чергу львівських композиторів, що дозволило виявити, узагальнити і піднести їх доробок у системі змін сучасних стильових тенденцій. Актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю комплексного аналізу ансамблевих творів з гітарою українських композиторів, а також прагненням привернення їх більшої уваги до розширення ансамблевого гітарного репертуару, зокрема масштабних творів з яскраво вираженими концертними рисами. Мета роботи полягає в розкритті і обґрунтуванні специфіки ансамблевих творів з гітарою українських, зокрема й львівських композиторів, у парадигмі стильових тенденцій кінця XX – початку XXI ст. Реалізація поставленої мети передбачила здійснення аналізу науковотeorетичних праць з проблематики гітарного мистецтва українських та зарубіжних науковців у контексті історико-культурних, музикознавчих та освітніх процесів; панорамне дослідження гітарного мистецтва в музичній культурі Західної Європи в проєкції його впливів на становлення українського; здійснення аналізу витоків та процесів закорінення гітарного мистецтва у Львові, що сприяли його подальшому професійному зростанню; систематизації етапів розбудови класу гри на гітарі у Львівській національній музичній академії імені М. В. Лисенка; дослідження аспектів діяльності найпоказовіших випускників класу гітари ЛНМА імені М. В. Лисенка; систематизації та аналізу її гітарної науково-методичної бази; систематизації творів для гітарного ансамблевого виконавства львівських композиторів початку XXI століття. Об'єктом дослідження є гітарне мистецтво. Предметом дослідження – ансамблева творчість українських композиторів у системі змін стильових тенденцій кінця XX – початку XXI ст. Методи дослідження. Для досягнення визначеної мети і розв'язання поставлених завдань використовувались історіографічний, міждисциплінарний, аналітичний, біографічний, джерелознавчо-пошуковий, емпіричний, інтонаційно-стильовий та композиційно-драматургічний методи, залучення сфрагістичного аналізу та праксеологічного підходу. Наукова новизна полягає в першому досвіді опрацювання проблематики професійного гітарного мистецтва у Львові на етапі його становлення та в зібранні перших у Львові музичних творів і навчальних посібників; висвітленні постаті і творчості популярної у Львові в XIX ст., але забутої французької композиторки Лоїзи П'юже. Впорядковано її біографічні дані, які, як недосліджувані раніше, залучено до наукового обігу; у віднайденні інформації про наявність в першому, відкритому у Львові класі гри на гітарі в консерваторії ПМТ методичних праць іспанського педагога Н. П. Картісса, французького Н. Дерозьє та італійського Ф. Моретті, які склали на початку XX ст. частку фонду навчально-методичної літератури класу гітари; аналіз літературної творчості та малюнків видатного українського поета Т.Г. Шевченка, висвітлення ступіню його зацікавлення гітарою, що стає свідченням поширення інструменту в демократичних колах українців у другій половині XIX ст.; впорядкуванню, систематизації та розширенню інформації про випускників класу гітари Георгія Казакова і Вікторії Сидоренко; укладено творчий портрет Сидоренко як педагогині, науковиці і суспільно-музичної діячки; в контексті розвитку сучасної гітарної педагогіки і виконавства здійснено аналіз і систематизацію науково-методичного гітарного фонду ЛНМА ім. М. Лисенка; проведено аналіз і систематизацію за жанровими і стильовими ознаками творів для гітари-соло та ансамблевих творів для / за участі гітари львівських композиторів.

2. The dissertation is dedicated to the study of the formation and development of guitar art in Ukraine, during the development of which a cohort of prominent domestic performers, educators and composers was formed. Testing and developing modern stylistic trends, they elevated Ukrainian guitar art to a professional level and the creation of a complex of works for ensemble music performance. To reveal the subject of the dissertation, a thesaurus of published editions and manuscripts of the musical heritage of Ukrainian composers for solo guitar and as part of instrumental ensembles was studied, as well as published editions of musicological, cultural, scientific and methodological works of Ukrainian and foreign researchers, articles from music journals, materials of interviews with composers and performers, concert posters, reference dictionary and encyclopedic publications related to the formation of ensemble guitar art in Western Europe and Ukraine. The development of the chosen topic demanded a focus on the study of aspects related to the processes of the emergence and further development of the Lviv guitar school as the native center of study and work of the author of the presented dissertation and the

awareness of the indisputability of its formation under the influence of both Ukrainian, and world guitar art. This prompted a shift in focus towards the study of the guitar repertoire, primarily of Lviv composers, which made it possible to identify, generalize and elevate their achievements in the system of changes in modern stylistic trends. The relevance of the subject is due to the lack of comprehensive research on the specified issues, as well as attracting more attention of Ukrainian composers to increasing the ensemble guitar repertoire, in particular large-scale works with pronounced concert characteristics. The relevance of the proposed subject is also due to a number of other factors: the absence of research into the process of formation and development of the Lviv guitar school, the lack of research into the totality of materials from music libraries and archives regarding the repertoire, educational-pedagogical and scientific-methodological complex of literature.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Сопіга А. Артефакти гітарного ансамблевого мистецтва Львова в архіві бібліотеки ЛНМА ім. М. В. Лисенка. Південноукраїнські мистецькі студії: науковий журнал. Видавничий дім «Гельветика». Вип. 4. 2024. С. 94-98.
- Сопіга А. Становлення професійного гітарного мистецтва у Львові. Українська музика. Число 3-4 (50-51). 2024. С.114-119.
- Сопіга А. Діяльність гітаристів – випускників Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка в контексті розвитку українського гітарного мистецтва. Українська культура: Минуле. Сучасне. Шляхи розвитку / Заг. ред. В. Г. Виткалова. Рівне: РДГУ, 2024. Вип. 49. С. 299-303.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: практичне значення отриманих результатів дослідження. основні положення, висновки дисертації та джерелознавчі матеріали можуть бути використані в подальших дослідженнях з проблем історії українського гітарного мистецтва, композиторської творчості та методології ансамблевого виконавства. матеріали роботи можуть бути використані в курсах з «історії української музики», «історії світової музичної культури», «історії виконавського мистецтва», «аналізу музичних творів», для студентів вищих навчальних закладів України. матеріали роботи можуть бути корисними для виконавців академічного профілю та проведення майстеркласів.

Охоронні документи на ОПВ:

Компіляції даних (бази даних)

Матеріалами дослідження стали: - видання музичних творів і перші навчальні посібники для гітари XIX ст., виявлені при аналізі архівного фонду бібліотеки ЛНМА імені М. Лисенка та відділу рукописів ЛННБУ імені В. Стефаника; - сучасні нотні видання, рукописи та записи творів для гітари українських композиторів; - навчально-методичні посібники та підручники для гітари; - спогади, матеріали інтерв'ювання львівських гітаристів і композиторів; - періодичні видання; - програми концертів і фестивалів; - матеріали всеукраїнських та міжнародних конференцій; - матеріали енциклопедичних та довідкових видань. Інформаційну допомогу склали ресурси інтернету, що уможливили доступ до бібліографічних, біографічних, фактологічних баз даних

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антонюк Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Antoniuk

Кваліфікація: к. мист., доцент, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бобечко Оксана Юріївна
2. Oksana Y. Bobechko

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1524-8263

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=qLEnVcYAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Довгалюк Ірина Сергіївна

2. Iryna S. Dovhalyuk

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4219-6342

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=cBtPBd0AAAAJ>; Web of Science
ResearcherID: CNY-9999-2022

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ластовецька-Соланська Зоряна Миколаївна

2. Zoriana M. Lastovetska-Solanska

Кваліфікація: к. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6606-9831

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кияновська Любов Олександрівна

2. Liubov O. Kyuanovska

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0117-5078

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка

Код за ЄДРПОУ: 02214225

Місцезнаходження: Вул.Нижанківського, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Андрейко Оксана Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Андрейко Оксана Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ластовецька-Соланська Зоряна Миколаївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна